

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVÍŠTĚ
V TELČI

AKTUALITA

Náměšť nad Oslavou se uchází o titul Historické město roku 2025

V Telči 30. 1. 2026

Město Náměšť nad Oslavou bylo za Kraj Vysočina nominováno na titul Historické město roku 2025. Postupuje tak do celostátního kola soutěže o Cenu za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón, který Ministerstvo kultury využívá k podpoře obnovy památek v historických městech České republiky.

Do soutěže o titul **Historické město roku 2025** se v Kraji Vysočina přihlásila dvě města – Moravské Budějovice a Náměšť nad Oslavou. Hodnotící komise složená ze zástupců Národního památkového ústavu, Ministerstva pro místní rozvoj a Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska vybrala jako vítěze krajského kola město Náměšť nad Oslavou.

Historické jádro **Náměšti nad Oslavou** je urbanisticky i architektonicky mimořádně hodnotným celkem, jehož význam spočívá nejen v jednotlivých nemovitých kulturních památkách, ale také v jejich vzájemných vazbách, zachované historické struktuře a silné vazbě na okolní krajinu. Město uplatňuje komplexní přístup k regeneraci památkové zóny, který kombinuje odbornou památkovou ochranu, citlivé zásahy do veřejného prostoru a podporu vlastníků historických objektů. Město investovalo, vzhledem ke své velikosti, vysoké prostředky do obnovy památek. V roce 2025 věnovalo město na obnovu památek v Městské památkové zóně (MPZ) 7,939 mil. Kč. Kromě vlastních prostředků využívá i další zdroje – Státní zemědělský investiční fond, Kraj Vysočina, či Ministerstvo kultury ČR. V nedávné době proběhla rekonstrukce barokního mostu, rekonstrukce obytných budov v areálu bývalého kláštera a probíhá etapovitá obnova Staré radnice. Pozornost je věnována i drobnějším akcím a restaurování sochařské výzdoby města.

„Komise ocenila úsilí Náměště nad Oslavou věnované zlepšení kvality veřejného prostoru. Město vybudovalo Kulturní promenádu, která propojuje řadu památek, doplněnou o informace o památkách a instalaci plastik z místní kovářské dílny. Centrum je kultivované, nezatížené vizuálním smogem a v roce 2025 v něm byla provedena opatření ke zklidnění dopravy“, konstatuje Libor Karásek, ředitel územního odborného pracoviště Národního památkového ústavu v Telči.

Město zpracovalo v roce 2025 nový Program regenerace MPZ na období 2026-2036, má schválený Program rozvoje a další rozvojové dokumenty. Důležitý je také bohatý společenský život, který je propojen s kulturními památkami a místními spolky. Pozitivní je i velký počet aktivních neziskových organizací. Pozornost je věnována i edukaci směrem k památkovým hodnotám města (např. formou prohlídek památek pro školy) a komunitnímu využívání památek.

Na druhém místě skončily **Moravské Budějovice**. Město se vyznačuje mimořádně hodnotným památkovým fondem, jehož jádrem je městská památková zóna s řadou architektonicky a historicky významných objektů. Komise pozitivně hodnotí pořízení Plánu ochrany města Moravské Budějovice v roce 2018, a také zpracování Manuálu dobré praxe reklamy v roce 2024, který by měl přispět k omezení vizuálního smogu a ke zlepšení kvality veřejného prostoru. Pozitivní je zřízení pozice městského architekta. V roce 2025 věnovalo město na obnovu památek v MPZ 0,859 mil. Kč. Pravidelně využívá prostředků z Programu regenerace k postupné obnově kulturních památek na území MPZ. V loňském roce probíhala projekční příprava celkové obnovy městského parku, jehož obnova přispěje ke zlepšení kvality veřejných prostranství. Byl rovněž realizován nátěr šindelové střechy karneru sv. Michala, obnova části střechy měšťanského domu č.p. 60, restaurování sochy sv. Jana Nepomuckého a restaurování dekorativních a iluzivních maleb v průjezdu zámku. V předchozích letech také proběhla obnova řady dalších objektů. Město žije bohatým společenským životem, který je propojen i s činností muzea v budově zámku a areálů masných krámů.

O soutěži a Programu regenerace

Soutěž Historické město roku pořádají Ministerstvo kultury, Ministerstvo pro místní rozvoj a Svaz historických sídel Čech, Moravy a Slezska. Cena je udělována od roku 1995 městům, která nejlépe připravují a realizují obnovu památek v rámci Programu regenerace městských památkových rezervací (MPR) a městských památkových zón (MPZ). Titul se uděluje za rok zpětně. Hodnocení soutěže probíhá ve dvou kolech – krajském a celostátním. Krajská kola jsou koordinována územními odbornými pracovišti Národního památkového ústavu, přičemž v hodnoticích komisích jsou vždy zastoupeni pověřeni zástupci všech tří pořadatelských institucí. Vítěz krajského kola získává finanční odměnu a pamětní list, vítěz celostátního kola pak titul Historické město roku, finanční ocenění ve výši jednoho milionu korun, umělecké dílo z českého křišťálu a pamětní grafický list. Slavnostní vyhlášení celostátního vítěze se každoročně koná v dubnu u příležitosti Mezinárodního dne památek a historických sídel.

Program regenerace MPR a MPZ je nástrojem Ministerstva kultury, jehož cílem je podpora obnovy památek v plošně chráněných historických územích měst České republiky. Program byl schválen vládou ČR v roce 1992 a jeho smyslem je přispět k ochraně a rozvoji nejcennějších částí historických měst. Podmínkou čerpání dotace je finanční spoluúčast města a vlastníka památky. Do soutěže Historické město roku 2025 se přihlásilo celkem 32 měst z celé České republiky.

**NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV**

**ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVIŠTĚ
V TELČI**

Držiteli titulu Historické město roku z minulých ročníků jsou: Moravská Třebová 2024, Žatec 2023, Vysoké Mýto 2022, Boskovice 2021, Havlíčkův Brod 2020, Štramberk 2019, Brtnice 2018, Slavonice 2017, Jičín 2016, Příbor 2015, Cheb 2014, Chrudim 2013, Jilemnice 2012, Uherské Hradiště 2011, Znojmo 2010, Beroun 2009, Šternberk 2008, Jindřichův Hradec 2007, Polná 2006, Česká Kamenice 2005, Františkovy Lázně 2004, Spálené Poříčí 2003, Prachatice 2002, Nový Jičín 2001, Litomyšl 2000, Kutná Hora 1999, Klášterec nad Ohří 1998, Kroměříž 1997, Třeboň 1996, Kadaň 1995 a Svitavy 1994.

Informace o soutěži naleznete na stránkách [Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska](#). Seznam všech přihlášených měst do soutěže Historické město roku 2025 včetně přihlášek naleznete [zde](#). Více informací o Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón naleznete na [webu MK ČR](#).

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Telči, je jedním ze čtrnácti krajských pracovišť NPÚ. Jeho úkolem je naplňovat v Kraji Vysočina poslání odborné instituce památkové péče dané zákonem o státní památkové péči, např. zpracovávat odborné podklady pro rozhodnutí výkonných orgánů, poskytovat konzultace a odbornou pomoc vlastníkům kulturních památek při jejich obnovách a sledovat stav památkového fondu na území kraje. Pracoviště v Telči také zpracovává návrhy na prohlášení věcí či objektů za kulturní památky a podílí se následně na jejich evidenci. Spravuje dokumentační sbírky plánů, fotografií a dalších odborných podkladů ke kulturním památkám, vede veřejně přístupnou knihovnu, organizuje cyklus přednášek Rodinné stříbro – Památky kolem nás a provádí archeologické průzkumy. Další informace najdete na www.npu.cz/uop-telc.

Kontakt:

Ing. Libor Karásek, ředitel NPÚ ÚOP v Telči, 602 213 105, e-mail: karasek.libor@npu.cz

Ilona Ampapová, prezentace a práce s veřejností, NPÚ ÚOP v Telči, 724 663 511, e-mail: ampapova.ilona@npu.cz